

POSTANOWIENIE

Dnia 1 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Wygoda (przewodniczący)

SSN Adam Roch (sprawozdawca)

Marek Sławomir Molczyk (ławnik Sądu Najwyższego)

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 1 czerwca 2020 roku zażalenia wniesionego przez obrońcę prokuratora T. F. adw. M. S. na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 28 lutego 2020 roku w sprawie o sygn. akt PK (...) w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku o przekazanie sprawy według właściwości rzeczowej Sądowi Najwyższemu – Izbie Dyscyplinarnej

działając z urzędu, na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 27 § 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym

postanowił:

stwierdzić niewłaściwość rzeczową Wydziału Pierwszego Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego i sprawę w przedmiocie zażalenia na nieuwzględnienie wniosku o przekazanie sprawy według właściwości rzeczowej Sądowi Najwyższemu – Izbie Dyscyplinarnej przekazać Wydziałowi Drugiemu Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2020 roku, wydanym na posiedzeniu, Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym nie uwzględnił wniosku obrońcy prokuratora T. F. w przedmiocie przekazania sprawy według właściwości rzeczowej Sądowi Najwyższemu – Izbie Dyscyplinarnej.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył obrońca.

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2020 roku sprawa w przedmiocie rozpoznania zażalenia na nieuwzględnienie wniosku o przekazanie sprawy według właściwości rzeczowej Sądowi Najwyższemu – Izbie Dyscyplinarnej została zarejestrowana we właściwym repetytorium Wydziału Pierwszego tej izby, a kolejnym zarządzeniem, z dnia 8 kwietnia 2020 roku, dokonano wyznaczenia składu rozpoznającego.

Zarządzeniem z dnia 20 kwietnia 2020 roku Przewodniczący wyznaczonego składu orzekającego zwrócił się do Przewodniczącej Wydziału Pierwszego o przekazanie sprawy według właściwości do Wydziału Drugiego, co zarządzeniem (bez wskazania daty) zostało rozpoznane negatywnie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Dnia 14 lutego 2020 roku weszła w życie ustawa z dnia 20 grudnia 2019 roku o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2020.190). Znowelizowany art. 27 § 3 pkt 2 ppkt a ustawy o Sądzie Najwyższym obecnie stanowi, iż Wydział Pierwszy Izby Dyscyplinarnej jest właściwy w sprawach przewinień dyscyplinarnych, rozpoznawanych w pierwszej instancji przez Sąd Najwyższy. Art. 27 § 4 pkt 1 ustawy o Sądzie Najwyższym stanowi, iż do właściwości Wydziału Drugiego Izby Dyscyplinarnej należy w szczególności rozpatrywanie odwołań od orzeczeń sądów dyscyplinarnych w sprawach sędziów i prokuratorów.

Jednocześnie Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, iż art. 14 ustawy z dnia 20 grudnia 2019 roku zmieniającej m. in. art. 27 ustawy o Sądzie Najwyższym, określa normę intertemporalną wyłącznie w zakresie prawa materialnego, *stricte* w odniesieniu do czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie tejże ustawy, a zatem przed dniem 14 lutego 2020 roku. Przepis ten nie odnosi się więc do reguł procedowania rządzących postępowaniem dyscyplinarnym sędziów lub prokuratorów.

W tym miejscu należy przypomnieć, że zgodnie z niekwestionowanym poglądem wyrażonym w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2016 roku, sygn. I KZP 10/16 (OSNKW 2016/12/79), gdy zmiana prawa następuje w trakcie

trwającego procesu karnego, ustawodawca dostosowuje do dokonywanych przez siebie zmian wybór określonych dyrektyw postępowania, konkretyzując je w przepisach intertemporalnych. Reguły te dotyczą bądź zasady dalszego stosowania "prawa dawnego", bądź bezpośredniego stosowania "prawa nowego". Podstawową formą rozwiązywania problemów intertemporalnych na gruncie prawa karnego procesowego jest przy tym reguła stosowania prawa nowego (*lex nova*), zwana regułą bezpośredniego stosowania ustawy nowej albo regułą "chwytania w locie" (zob. H. Paluszkiewicz: *Studia z zakresu problematyki intertemporalnej w prawie karnym procesowym*, Warszawa 2016, s. 3, 15 i 19). W uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., IV KZ 38/16, przyznano, że zasada tzw. "chwytania w locie" jest podstawową zasadą prawa intertemporalnego i wskazano, że jest ona stosowana w drodze *analogiae legis* wówczas, gdy ustawodawca, wprowadzając zmiany w prawie, nie zamieści przepisów przejściowych. Zasada "chwytania w locie" jest zatem w odniesieniu do przepisów procesowych swego rodzaju metazasadą intertemporalną, i nawet wtedy, gdy nie jest wprost zapisana w ustawie, należy domniemywać jej obowiązywanie.

Wobec braku zatem regulacji odnoszącej się do stosowania (lub niestosowania) przepisów proceduralnych zmienionych mocą ustawy z dnia 20 grudnia 2019 roku o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, należy przyjąć, iż postępowania dyscyplinarne chwyciły w locie przepisy ustawy aktualnie obowiązujące.

Uznać więc tym samym należy, że po znowelizowaniu ustawy o Sądzie Najwyższym bez wątpienia sądem właściwym do rozpoznawania wszystkich środków odwoławczych w sprawach dyscyplinarnych, a także immunitetowych będzie Wydział Drugi Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego. Za takim rozumieniem wskazanych przepisów przemawia wykładnia systemowa, uwzględniająca w szczególności przekazanie również spraw dotyczących zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury Wydziałowi Pierwszemu. Takie rozumienie określenia ustawowej właściwości obu Wydziałów, uwzględniające racje stojące za uregulowaniem art. 78 Konstytucji,

nakazuje uznać, że w omawianym zakresie całość kompetencji sądu dyscyplinarnego *a quo* przyznano Wydziałowi Pierwszemu, a odwoławcze Wydziałowi Drugiemu Izby Dyscyplinarnej. Skoro art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy Prawo o prokuraturze przewiduje możliwość zaskarżenia postanowienia w kwestii właściwości, a zatem dwuinstancyjność postępowania, należało uznać, że sądem II instancji w tym zakresie jest Wydział Drugi Izby Dyscyplinarnej, na mocy art. 27 § 4 pkt 1 ustawy o Sądzie Najwyższym.

Powyższe oznacza, że sądem właściwym do rozpoznania zażalenia wniesionego przez obrońcę prokuratora T. F. na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 28 lutego 2020 roku w sprawie o sygn. akt PK (...), w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku o przekazanie sprawy według właściwości rzeczowej, jest Wydział Drugi Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego.